

Dansens språk

Ifølge programmet handler det om ... «Identitet. Relasjoner. Komplexitet». Velkommen til danseforestilling!

samtidsdansens dunkle verden.

– Obskurt

– Man kan ikke unnlate å se at det finnes mye språklig obskurantisme på kulturfeltet, sier filosof Lars Fr. H. Svendsen.

Han har lest igjennom utdragene fra programomtalene av danseforestillingene Klassekampen har tatt for seg, uten å ha blitt spesielt mye klokere:

– Her er det en del som ser ut til å ha lest mye Deleuze og Guattari. Noen av disse tekstene minner om tankegodset i deres bøker, fremfor alt i forhold til deres rhizom-begrep, som beskriver et åpent system hvor alt til en hver tid kan transformeres. Andre av disse tekstene ser jeg preges av fenomenologi og mer *old school*-eksistensialisme, sier Svendsen og peker på danseforestillingen «God exists, the mother is present, but they no longer care» som eksempel.

– Jeg kan ikke noe om dans, men generelt kan jeg si at det vi ofte ser når kunstnere pre-

FAKTA

Samtidsdans og språk:

■ Klassekampen har sett nærmere på språket som ble brukt i omtalen av norske danseforestillinger i perioden 2008–2010.

■ Særlig er det begreper som «identitet», «relasjoner» og «dialog» som går igjen.

■ – Når kunstnere omtaler egne prosjekter, bruker de ofte et språk på steroider, mener filosof Lars Fr. H. Svendsen.

■ – Vi må ha rom for kunstprosjekter som er vanskelige å forstå, mener Karete Lyngholm, kunstnerisk leder ved Dansens Hus i Oslo.

senterer prosjektene sine, er et språk på stereoider. Dypt og obskurt er ikke nødvendigvis synonyme begreper, sier Svendsen, som spør seg om ikke bruken av et lettere tåke-lagt språk kan være et uttrykk for kunstnerens manglende tiltro til eget verk.

– Pumper opp språket

Det uhyttelige utvalget Klassekampen har foretatt, er i stor grad hentet fra programmet til Dansens Hus, nasjonallarena for moderne dans i Norge.

Noe av det som ser går igjen i programomtalene av forestillingene, er ønsket om å «utforske identitet», «utforske de fysiske relasjonene»

eller «reise spørsmålet om hvordan danseren som individ kan oppløses i nye, flytende, ekspanderende og mangfoldige enheter», som ungdommen pleier å si.

– Det slår meg at mange kunstnere har et sterk ønske om å skrive, noe de ikke er spesielt gode til. Det som skrives føles ofte litt påklistret i

DANSEMORO: «...et mangfold av mulige måter å eksistere på», er hva forestil-

forhold til selve verket, mener Lars Fr. H. Svendsen.

– Kanskje man ikke stoler på at verket har bærekraft nok, slik det er. Derfor finner man det nødvendig å pumpe det opp, slik at det fremstår som meningstungt eller dypt. Bordieu sier at det er typisk for alle som er i et felt å se det som sin oppgave å produsere tro på feltet. Spørsmålet er bare om man gjør det på en hensiktsmessig måte.

– Kan man ha noe å hente på å være uklar, tror du?

– Foucault ble en gang spurt om hvorfor han skrev så vanskelig og kronglete i bøkene sine. Foucault svarte at ingen ville ta ham på alvor hvis han var like klar i skrift som i tale. Det kan ofte virke som at det fortsatt er en god strategi. Hvis du vil ha tolkere, hvis du vil at noen skal produsere tekst om deg, er det en fordel å ikke være så altfor klar på hva det er du holder på med, sier Svendsen.

En som ser andre klare fordeler med språket som er brukt i eksemplene, er kommunikasjonsguru Hans Geelmuyden:

– Disse tekstene er en gavepakke til Fremskrittspartiets kulturpolitiske talsmann, mener Geelmuyden.

– Dette kommer til å bli brukt for å stanse statlige overføringer til dansesektoren. Min favoritt er teksten til

forestillingen «Horisontale Plan». Det var akkurat slik jeg følte meg da jeg deltok på Richters danseskole i Bærum på slutten av sekstitallet, sier Geelmuyden til Klassekampen.

Utadæsjellopplevelse

På Dansens Hus sitter kunstnerisk leder Karete Lyngholm hver dag og tar imot mer eller mindre forståelige prosjektbeskrivelser fra norske koreografer og dansere.

– Dette er en viktig debatt, og noe flere av oss har hatt lyst til å ta tak i, sier Lyngholm til Klassekampen.

– Det å skrive er et fag. Det blir kanskje ikke satt av nok tid til det i koreografutdanningen, slik den er i dag. Når du er koreograf har du valgt et yrke hvor ordet er fraværende, du er spesialist på å kommunisere gjennom et ikke-språk. Paradokset er at man som koreograf likevel blir nødt til å legitimere og kommunisere prosjektet sitt gjennom det mediet man har valgt bort: språket, forklarer Lyngholm.

Hun mener en viktigere utfordring er at koreografer ofte må beskrive prosjektet i tekst før det eksisterer.

– Skal man søke penger, må man være ute i god tid - gjerne halvannet år før premieren, forteller Karete Lyngholm. Likevel vil hun ikke være med

KULTUR

Av Olav Brostrup Müller

For enkelte er valget enkelt: De ønsker å jobbe med regnskap, stå i butikk eller undervise i norsk. For andre er drømmen å kunne bruke dansens flyktighet, tvetydighet og kroppens paradoksale ferdighet å både være sann og falsk samtidig for å uttrykke noe som er universelt for alle mennesker.

Forvirret? Velkommen til

ONSDAG 17. MARS KL. 19.00 | 80,-

Påskekrim!

Kriminelle sketsjer Knut Nærum

Krimdronning Unni Lindell

Kaaberbøl & Friis: *Gutten i kofferten*

Beste danske krim 2008

Øystein Wiik: *Dødelig applaus*

Første mord i Operaen

Programleder: bokklubbredaktør Marius Aronsen

BILLETTER PÅ WWW.LITTERATURHUSET.NO
PÅ LITTERATURHUSET 9 – 16 HVERDAGER
ELLER I DØRA FOR ARRANGEMENTET

Litteraturhuset

ALLEREDE NYTT OPPLAG

oktober
www.oktober.no

JON MICHELET

ÅRETS NORSKE PÅSKEKRIM! Døden i Baugen

«Michelet skriver som vanlig veldig godt, og boka er full av fine og treffende observasjoner» KURT HANSEN, *Dagbladet*

«Det er alltid hyggelig med et Thygesen-gjensyn»

OLA A. HEGDAL, *Dagens Næringsliv*

«Stang inn for Michelet ... et gledelig gjensyn med en av de mest sentrale figurene i norsk krimlitteratur»

PÅL ANDREASSEN, *Moss Avis*

lingen «Lingering of an earlier event» handler om. Blant annet. Og kanskje.

FOTO: DANSENS HUS

på at den vanskelige søknads-situasjonen bidrar til å fylle dansefeltet med tåkeprat.

– Men hva betyr egentlig «identitet krysset av mangfoldige lag med spenning og ulike intensiteter»? Skjønner du hva det handler om?

– Jeg skjønner i hvert fall at sitatet er tatt ut av en større sammenheng. Kanskje er det også feil spørsmål du stiller. Kanskje forestillingen heller

vil utforske enn fortelle? Det blir det å «handle om» feil, mener Karete Lyngholm.

– Mange danseforestillinger ser ut til å ta utgangspunkt i temaer som «identitet» og «relasjoner». Hvorfor er det slik, tror du?

– Dette er en evig tematikk, og helt legitime tema å utforske. Det dreier seg om et grunnelement i det å være menneske, og nettopp slike

spørsmål er det jo kunsten skal arbeide med. Vi må ha rom for kunstprosjekter som er vanskelige å forstå. Kunsten bør ha et element av risiko i seg.

– Men da er vel kanskje ikke «Identitet» det mest risikable temaet man kan gi seg i kast med?

– Jeg skal gi deg et poeng der, sier Karete Lyngholm.

olav.brostrup@klassekampen.no

Kom og se!

Her er noen presentasjoner av forestillingene ved Dansens Hus:

Lingering of an Earlier Event

lag med spenning og ulike intensiteter.

Omtale: I «Lingering of an earlier event» avsløres et imaginært land, der tid er spesielt viktig.

Dette er et land som ikke har oppstått ennå, men likevel virker det som det alltid har eksistert. Et land som fortsatt skapes, selv om det ble skapt for lenge siden. Fordi det er overflod av tid i dette landet, oppleves det å leve sammen som et mangfold av mulige måter å eksistere på.

We Fiction/Private Rite

Omtale: En fysisk forestilling som bringer publikum inn i en verden der tre dansere i dialog med hverandre og sine omgivelser utforsker identitet.

Goboland

Omtale: Den vennskapelige relasjonen rommer i en slik tid en mulig lengsel etter det symbiotiske - etter å kunne fylle et tomrom sammen med noen. Når denne symbiotiske bevegelsen er feminin åpner den for et spekter av nyanser og problemstillinger knyttet til hvem vi er og hvem vi ønsker å være.

God exists, the mother is present, but they no longer care

Omtale: Ved første øyeblikk virker bevegelsene enkle, men vi merker etterhvert forbindelsen mellom de familiære, men abstrakte bevegelsene på scenen og den nåværende, utrygge situasjonen i verden anno 2008, og en følelse av ubehag tar over.

Horisontale plan

Omtale: Tar utgangspunkt i tanken om hvordan vi kan eksistere innenfor horisontale maktstrukturer i opposisjon til hierarkiske maktstrukturer. Hver og en av oss rommer flerfoldige lag av referanser og kilder som bekrefter at vi er et resultat av kollektivitet. Ut fra denne konteksten reises spørsmålet om hvordan danseren som individ kan oppløses i nye, flytende, ekspanderende og mangfoldige enheter.

We insist

Omtale: (De medvirkende begynte å jobbe med) identitet som en krise, som en spenning, og ikke som et stabilt konsept, hvor de ser på hvordan man kan stille spørsmål ved og praktisere sin identitet, forstått som en ustabil nomadisk tilstand, krysset av mangfoldige

KOMEDIESUKSESS FRA WEST END OG BROADWAY

BLODIG ALVOR

av Yasmina Reza

NATIONAL THEATRET

» «vekker den typen latter som kommer fra magen, like ukontrollert som hikke»
New York Times

» «Skandaløst morsomt»
USA Today

Oversatt av Christina Mediaas.
Med Mads Ousdal, Kim Haugen, Giske Armand og Ågot Sendstad.
Regi: Kjetil Bang-Hansen. **Scenografi og kostymer:** John-Kristian Alsaker.
Lysdesign: Øyvind Wangensteen.
Masker: Ruth Haraldsdottir Norvik.
Dramaturg: Gerd Stahl. Norgespremiere 17. april på Hovedscenen.

Tlf. 815 00 811
www.nationaltheatret.no

DnBNOR

